

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Vnguentum Infrigidans Galeni IIII

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](#)

BRASAVOLI

men afferas, quæ secundo loco in tua scda scripta est.
S E N E X. III.

Vnguentum infrigidans Galeni uocatum s. quitur.
B R A S. Neq; ab re, quia ubi infrigidare tam uehementer animus non est, rosaceo utimur unguento, ubi uehementius infrigidare, hoc Galeni. At quomodo illud conficis? S E. Ut Mesue facit Galeni cerotum ultimum in infringidatione ualens ad febres acutas, & sodam calidam pulsatiuam.

Recipe ceræ albæ unc. I. uel lib. I.

Olei rosati omphacini unc. IIII. uell libras quatuor

Aquæ fontis claræ, & proprie uehementis frigoris quantum sufficit, oleum multoties & bene lauetur lauationibus multis, & quanto magis elaboratur in lauando illud fit excellentius. B R A S. Quomodo aquam, & oleum simul misces ut oleum lauetur? S E. Ego simul misceo oleum, & ceram ut ex ipsis mixtis unum corpus euadat, quod postea lauo. B R A S. Quot uicibus lauas? S E. Numerum nō habeo, sed toties lauo, contrecto, & lauando misceo q; album efficitur. B R A S. Veram habes lauandi regulam. nam toties lauari debet ut album efficiatur. cumq; unguentum hoc haud esse album videbis, illa non esse probe lota iudicato, uel saltem nō fuisse pbe ducta, aut agitata spatula, uel baculo. tamē & seorsum lauatur oleum aqua in phiala, uel in uitrea eucurbita. S E. Cum bis, aut ter fuerit elotū quid facit amplius elotio? B R A S. Semper aliquid pinguis ab oleo auffert, & aliquid mellis à cera, & frigidius semper euadit, frigidaq; aquæ qualitas uehementius imprimitur, nam frigidissima aqua lauari debet. S E. Nonnulli sunt qui

VNGVENTOR. EXAMEN. 100

Qui rosacea lauant: est ne melius? B R A S. Immo pe-
tus, quia non est adeo frigida, ut aqua fontis, uel alicuius
nostratis putei, nam frigidissimam opus est accipere
aquam. adde et hoc unguentum humiditatem exigere,
quia eo plerūq; utimur ad infrigidandum unā, et hu-
mectandum. at maiorem humectandi uim huic præsta-
bit aqua fontis q̄ rosacea, quæ forte illi non nihil addet
siccatiſ, forte cōuenire posset quando laxiora mēbra
ā nobis inungenda sunt, quæ aliquo adstringēte ſemper
indigent: tale membrum iecur eſt. S E. Iecur ergo hoc
infrigidante inungendū quandoq; eſt? B R A S. Cur eo
nō inungēdum iecur, ſi fit opus? S E. Arbitrabar lum-
bos, ac renes hoc eſſe inungendos, et nunq; ad alium fine
uendidi, quām ad iſtum. B R A S. Quid ſcis tu an pro
dorſo, an pro alio membro fuerit emptum? S E N. Ita
ſemper audiui. B R A S. Tamen plerūq; alia refrige-
ro, et humecto iſto linimento membra. uerum abfq; ace-
to uideris confidere medicamentum. S E. Nondum fi-
niui, nam cum ad acetam peruereramus, impediuit me
ad alia sermonem conuertendo, at Mesue ita ſequitur.
Ultimo uero conuafetur cum aceto albo, et claro, et
pauco, et ſeruetur. B R A S. Hoc album Galeni un-
guetum (ita enim ab aliquibus nominatur) uel ceratunt
infrigidās, ut Galenus in decimo Methodi uocat, uel ce-
ratum album eſt in maximo apud medicos uſu in febri-
bus cum dorſum, aut renes dolent, nos uero eo etiam uti
mur ad infrigidandum atq; humectandum cor, iecur, et
alia membra, quæ his qualitatibus indigent. S E. Cum
ā Mesue dicatur eſſe Galeni compositionem quo nam lo-
co de illa pertractauit Galenus? B R A S. In decimo
Methodi

BRASAVOLI

Methodi, classe septima, pag. 64. H. S E. Fit ne eode modo, ut retulit Mesue? B R A S. Mesue arbitratur Galeni cōpositionem descripsisse, sed rem exquisite non est asscutus, quia Galenus aquam in cōpositionem recipit. S E. Galeni modum addiscere optarem. B R A S. Si aures erexeris Galeni modū te docebo, & ipsius uerbareferam. de his loquitur quæ in febribus refrigererēt,
» atq; humectent, & ait. Incipiam autem ab eo medicami
» ne, q; omniū quæ humectent ac refrigerent est simplicis
» simum, quo etiā aduersus erysipelata utor, & phlegmo
» nas in pudendis, utiq; inter initia, priusq; depascens ali-
» quas subindicetur putredo. Præparādi uero modum sta-
» tim edocet cum ait. Debet autē ad id præparata esse
» cera q; optima, & elota, En q; ipse ceram lauat, & docet
» quæ nā sit optima cera inquiens, Sane optima fuerit uel
» alba pontica, uel quæ ex atticis fit fauis, Esto autem &
» rosaceum quod ex oleo fit à nonnullis uocato omphaci-
» no, ab alijs crudo, quodq; citra salem sit confectum. Ma-
» xime uero ad rem pertinebit, si & ipsum oleum tenuiū
» prorsus sit partium cuius modi sabinum est. Cum uti no-
» les, ambo mixta liquantor in uase duplice. Factoq; humili-
» do cerato (cuiusmodi, s. erit quod triplum aut quadru-
» plum ad ceram rosaceum habet.) S E N. In hoc mihi
» placet Galenus qui ad uncias aut libras non se determinat,
» sed accipit ceræ quantum lubuerit, olei rosacei ad
» triplum aut quadruplū. B R A S A V O L V S. Fit mo-
» lius si oleum ponas ad quadruplū, si ad triplum minus
» molle. S E N E X. Compositionem obsecro prosta-
» quaris. B R A S. Ita Galenus sequitr, Postquam ipsum
» fuerit refrigeratum, ei paulatim, in mortario, tantum
aque

quæ addatur, quantum in se dum cum ea molliatur acci-
pere posse. S E. Erit ergo per pauca aqua. B R A S.
Erit prorsus per pauca, sed intelligitur cerā esse prius
egregie lotam. sequitur deinde Galenus. Expedit autem cc
et ceratum ipsum prius admodum esse refrigeratum, at cc
que etiam quæ huic admiscebūt aquam esse frigidissimā. cc
Abūde autem ceratum refrigerabis, si cum modice coi- cc
uit totum uas in quo continetur, in aquam frigidissimam cc
dimittas. S E. Galenus ergo acetum huic unguento non cc
miscet. B R A S. Nondum finiui, nam deinde sequitur.
Quod si aceti quoq; admodum tenuis, ac clari paululum cc
adijcere uelis, utiq; magis adhuc tum refrigerans, tū hu cc
mectans medicamentum efficies. S E. Ergo necessario cc
non est apponendum acetum. R R A S. Non, ut ex Ga-
leno patet, nisi cum illud uolueris frigidius & humidius
efficere, & magis penetrās: hocq; notato de huius cera= cc
ti usu quod dicit Galenus. Non debebit autem medicame-
tum hoc eò usq; super ægrum corpus manere, dum mani
feste incaleat, sed aßidue subinde mutari. S E N. Video
Galenum hoc uocare ceratum. B R A S. Et ceratū re= cc
frigerans, nam ceram recipit, & ab effectu quē facit re
frigerans uocatur, immo Ferrarie ab omnibus pharma-
copolis Galeni refrigerans uocatur, ab alijs album Gale-
ni ceratum dicitur, inualuit etiam cōsuetudo ut unguen-
tum pro dorso, ab alijs p̄ renibus nuncuparetur, cum tñ
& ad alia infrigidanda membra eo Galenus usus sit, &
conueniat. S E. Non uidetur ergo magna esse differen-
tia inter adductam ex Mesue compositionem, & hanc
quam tu ex Galeno adduxisti. B R A S. Non est tanta
ut magnificerem utram sumeres ac cōsiceres: tamen Ga-

o len i

BRASAVOLI

leni mos seruādus est, ut uiri authoritas conseruetur. me
minit & huius cerati in primo de Simplicium medicamē
torum facultatibus libro capite sexto: & in sexto de Sa-
nitate tuenda. Sed hoc in libro aceti loco semper uiuisuc
cum miscet, solani, cotylidonis, psyllij, poligoni, tribuli,
portulacæ, lactucæ, & aliorum. plerūq; iubeo ceratum
cum aceto confectum semper uiuæ succo pluries lauari.
Nota denique cum oleum rosatum omphacimum confici-
tur esse accipiendas rosas nondum perfectas, et nondum
apertas, hoc à Mesue notatur in capite de Rosis, quia o-
leum ex his rosis confectum est magis stypticum. SE.
Arbitror nullum esse ceratum in maiore usu quam istud
B R A S. Ita prorsus est, sed in maiori adhuc erit usu,
si eo medici ad omnes infrigidandas partes, quæ infri-
gatione indigent, utantur, & eo non utantur tantum ad
renes infrigidādos. At tertium propone in tua scheda
descriptum unguentum.

SENEX V.

Vnguentum de Nenuphare citrino tertio loco sedem ha-
bet. B R A S. Nec ab re forte, ut infrigidans cerotum
sequatur, cum & ipsum infrigidet. At à quo authore il-
lud accipis? SE. Ignoro prorsus, & arbitror ex com-
positionibus esse quæ magistralis uocantur. B R A S. A.
Hoc profecto fatebor i usum uenisse sub nullo authore,
immo ut nullum habet authorem, ita est tam uaria com-
positio, ut duo Ferrariæ inueniri non possint pharmaco-
pole, qui eandem præcise habeant compositionem que
in pondere non differat, et in simplicibus. at tu quam ser-
uas compositionem? SE. Hanc quam nunc audies.

Recipe